

01/24

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Vyjednávání přinesla
posílení vlaků mezi
Jeseníkem a Zábřehem **03**

V Jeseníku svítí
372 nových lamp **05**

Co vypráví údržbář
jesenického panství (I.) **12**

Kouzlo zimy
v Jeseníkách **14**

Mikulášské maškarní bruslení odstartovalo další zimní sezonu na jesenickém multifunkčním hřišti s ledovou plochou.

Úvodník

Vážení obyvatelé, je to jako včera, co jsme jednali s premiérem o rozvoji našeho regionu, slavnostně otevírali novou hasičárnu, zahajovali lázeňskou sezonu, dokončili revitalizaci jesenického rybníčku nebo dovršili další etapu opravy sídliště 9. května. A přitom se většina z toho odehrála už před několika měsíci.

Asi není třeba zdůrazňovat, že letošní rok nebyl vůbec jednoduchý – růst inflace a vysoké ceny energií pořádně potrápily i naše město. A přesto všechno jsme dokončili řadu projektů, které jsme slíbili realizovat. Nechci je zde

všechny připomínat – stačí se projít po zimním Jeseníku a uvidíte, co všechno se změnilo.

Ráda bych poděkovala všem lidem, kteří se na rozvoji města podíleli – nejen radním, zastupitelům či zaměstnancům města, ale také občanům, kteří nám dali svoji důvěru, podnikatelům, že zde mají své živnosti i firmy, a vytváří tak pracovní místa pro ostatní. Skvělou práci odvedly spolky a občanská sdružení. Poděkování patří zkrátka všem, kteří ví, že Jeseník není jen obyčejné město, ale především náš společný domov. Těším se na viděnou i na další spolupráci v novém roce 2024.

Zdeňka Blištanová, starostka

Výstavba chodníku do lázní je na spadnutí

Do jesenických lázní se pěší mohli doposud dostat ulicí Kalvodovou nebo turistickou Muzikantskou stezkou. Nejpoužívanější přístupové cestě do areálu chodníků chyběl. Stavba nového chodníku o délce přes 1300 metrů má spolu s dalšími úpravami lokality započít na jaře příštího roku.

„Trasa je navržena podél ulice Priessnitzovy, od křižovatky s ulicí Alšova, až po Francouzský pramen. Součástí projektu je dále úprava stávajících povrchů, výstavba opěrných zdí a dešťové kanalizace s retenčními nádr-

žemi. V místech přechodů bude doplněno také veřejné osvětlení a rekonstruovány budou autobusové zastávky a nástupní hrany,“ popsal projekt Jiří Uher, vedoucí Odboru investic a majetku.

Jelikož je ulice Priessnitzova jedinou přístupovou komunikací do areálu, jedná se o místo s vysokou intenzitou dopravy. Výstavba nového chodníku významně zvýší bezpečnost chodců v dané lokalitě.

(pokračování na str. 2)

Krátká rekapitulace roku 2023 z pohledu investic

V roce 2023 se podařilo zrealizovat všechny naplánované investiční akce. Mezi ty nejdůležitější patřilo završení IV. etapy revitalizace sídliště 9. května, regenerace rybníčku na ulici Denisova, instalace fotovoltaických panelů na budově IPOSu a další.

Ulice Poštovní a Dittersdorfova

Dvě frekventované komunikace, jejichž technický stav již nebyl bezvadný, se na jaře 2023 dočkaly obnovy. Rekonstrukce v hodnotě zhruba 5,3 milionů korun s DPH zahrnovala vybroušení původní asfaltové vrstvy do hloubky 5 cm a položení nového povrchu. Upraveny byly obruby, nově byl vybudován zpomalovací pruh v prostoru před školkou, který zároveň slouží jako nasvícený přechod pro chodce. V úseku u přechodu byla rychlost omezena na 30 km/h.

Proluka u tržnice

Na konci letních prázdnin byla dokončena revitalizace proluky

mezi Masarykovým náměstím a tržnicí. Nyní důstojné místo zahrnuje čtyřicet parkovacích míst, novou zeleň a mobiliář. Na projektu v hodnotě téměř 11 milionů korun byla mj. aplikována opatření, která v maximální míře přispívají k zadržování vody v území.

Sídliště 9. května

Opravou ulice Klicperovy skončila IV. etapa revitalizace sídliště 9. května v celkové hodnotě za více než 25 milionů korun. Realizace byla dotačně podpořena ze Státního fondu pro podporu investic v rámci programu *Regenerace sídlišť*, a to částkou 6 milionů korun.

Rybníček na ul. Denisova

Dne 22. září byl slavnostně otevřen oblíbený rybníček na ulici Denisova. Jeho komplexní revitalizace v hodnotě 10,8 milionů korun zahrnovala stabilizaci břehů a ostrůvku proti sesouvání, rekonstrukci chodníků nebo stavbu rekreačního mola. Místo se dočkalo také nových laviček či atypické lavice ve shodném designu jako molo. Akce byla spolufinancována ze zdrojů města a díky dotaci Ministerstva zemědělství ČR.

Fotovoltaika na IPOSE

Díky instalaci fotovoltaické elektrárny na střeše městského úřadu se stal IPOS objektem s velmi

nízkou energetickou náročností. Na projekt v hodnotě 3,55 milionů korun získalo město dotaci z *Operačního programu Životní prostředí* ve výši zhruba 2,2 milionů korun. Přínosem bude zlepšení životního prostředí, snížení odběru elektrické energie a snížení provozních nákladů. Úspora se očekává v hodnotě okolo půl milionu korun ročně.

Výměna veřejného osvětlení

Do konce roku 2023 bylo 372 starých sodíkových lamp nahrazeno úspornými LED svítidly. Výměna se uskutečnila v lokalitách s největší energetickou náročností. Více na str. 5. (mat)

Výstavba chodníku do lázní je na spadnutí

(pokračování z úvodní strany)

„Celý projekt je i s ohledem na náš horský terén navržen maximálně bezbariérově. Například pohodlný výstup a nástup cestujících osob se sníženou schopností pohybu a orientace by měly umožnit právě zrekonstruované zastávky,“ dodal vedoucí Odboru investic a majetku.

Nový chodník nejenže lépe a bezpečně propojí Jeseník s lázněmi, ale věříme, že také podníká k pěší návštěvě našich klimatických lázní. Tím můžeme přispět k čistému ovzduší, na které jsme v Jeseníku hrdí.

Předpokládané výdaje na celou úpravu lokality činí téměř 50 mil. Kč s DPH. Město Jeseník má na realizaci projektu přislíbenou finanční podporu z Integrovaného regionálního operačního programu ve výši 25,5 mil. Kč. Skutečné náklady budou známy až po uskutečnění výběrového řízení na zhotovitele stavby.

Dopravní omezení v lázních

Vybudování chodníku proběhne během roku 2024, ve stejném období je plánována výstavba na Vojenské lázeňské léčebně Jeseník, kterou spravuje příspěvková

organizace ministerstva obrany Vojenská lázeňská a rekreační zařízení (tzv. Volareza). Kvůli současnému provádění dvou tak významných staveb v jednom termínu a prostoru, spolu s intenzivním pohybem turistů a vozidel do areálu lázní, lze v této lokalitě očekávat vznik dopravních omezení.

„Z těchto důvodů jsme iniciovali jednání s Priessnitzovými léčebnými lázněmi a Volarezou ohledně dopravní přístupnosti lokality v období probíhajících stavebních prací. Naší snahou bude minimalizovat dopravní problémy a omezení, nicméně ta nelze úplně vyloučit,“ uvedl místostarosta Václav Urban. (mat)

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ptejte se starostky

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naši starostku Zdeňku Blišťanové na e-mailovou adresu dotazy@mujes.cz.

Otázka:

Paní starostko, chci se vás zeptat, proč se neudrzuje chodník od cyklostezky kolem řeky po vstup na kluziště a zda by se nedalo dělat něco s hudbou, která na kluzišti vyhrává nahlas po celý den.

Odpověď:

Přes tento chodník, respektive přes jeho část přejíždí v době provozu kluziště na Dukelské ulici rolba, která udržuje led. Kvůli tomu se vámi zmíněný chodník nemůže sypat ani štěrkem, ani pískem nebo třeba solí.

Sezona na kluzišti potrvá do začátku března, do té doby bude vstup na chodník na vlastní nebezpečí. K vašemu druhému dotazu, správcem kluziště jsou Technické služby Jeseník, ty už se s provozovatelem domluvily na úpravě hlasitosti hudby.

Vyjednávání přinesla posílení kapacity vlaků mezi Jeseníkem a Zábřehem

V neděli 10. prosince vstoupily v platnost nové jízdní řády. Zároveň od tohoto dne Olomoucký kraj po domluvě s Českými drahami a ministerstvem dopravy navýšil každý spoj mezi Jeseníkem a Zábřehem o jeden vagon.

„Po intenzivním upozorňování na přeplněné vlaky tady máme konečně pozitivní výsledek. Zvýšení kapacity na trati mezi Jeseníkem a Zábřehem představuje významný krok vpřed, protože přidání dalších vagonů k jednotlivým spojům značně zlepší podmínky pro cestující – studenty, pracující, turisty a nyní v zimě lyžaře,“ uvedl místostarosta Václav Urban, který je členem Komise pro dopravu při Radě Olomouckého kraje, která na nedostatečnou kapacitu spojů poukazovala.

Nově bude mít každá souprava spěšného vlaku nejméně tři vagony. Taková třívozová souprava nabídne 240 míst k sezení a přepraví 18 jízdních kol, což je o třetinu více než dosud. Maximálně může jeden spoj obsluhovat pět vagonů.

Modernizace železniční tratě přes Ramzovské sedlo

Jak město Jeseník, tak Komise pro dopravu při Radě Olomouckého kraje také dlouhodobě zdůrazňuje potřebu modernizace železniční tratě, konkrétně elektrifikace tratě Jeseník – Hanušovice – Bludov. „Výhodami bude částečné zkrácení doby jízdy, vy-

užití jiných než diesellových souprav a také připojení cestujících k internetu,“ uvedl místostarosta Václav Urban. Ministerstvo dopravy si tuto výzvu vzalo za své a aktuálně se podle informací Správy železnic připravuje zadávací dokumentace pro zpracování záměru projektu k této investici.

(mat)

Z deníku strážníka

Pomoc seniorovi

V neděli 5. listopadu požádal muž, který žije mimo Jeseník, zda by strážníci nezkontrolovali jeho otce. Ten byl doma sám a po pádu se nemohl zvednout. Hlídku městské policie neprodleně vyjela na uvedenou adresu, kde našla staršího muže ležícího na zemi. Strážníci seniora zvedli a usadili na židli. Po ověření, že neutrpěl žádná zranění a nepožadoval lékařskou ani jinou pomoc, jej poučili, aby v případě, že by opět upadl či potřeboval jinak pomoci, okamžitě volal na městskou policii, na číslo 156, popřípadě záchrannou službu. Následně strážníci informovali

oznamovatele, že je jeho otec v pořádku a že jej následující den ještě zkontrolují.

Vysvobození kočky

Občas se strážníci naskytou také u záchrany zvířat. Nejinak tomu bylo 7. listopadu, kdy se hlídka městské policie objevila na ulici Tyršova, kde z okna ve druhém patře panelového domu visela hlavou dolů zaklíněná kočka. Po ověření, že majitelé bytu nejsou doma, se strážníkům podařilo spojit s jejich známým, který se tou dobou na místě události nacházel. Ten ze své práce zapůjčil hlídce žebřík, která následně vystresovanou kočku vysvobodila. Výše uvedený muž poté poskytl strážníkům telefonní kontakt

na majitele kočky, který byl hlídkou vyrozuměn o vzniklé situaci. Majitel byl právě na cestě domů a během pár minut si zachráněnou kočku od strážníků převzal.

Na Priessnitz

Dne 21. listopadu, krátce po poledni, přijala operátorka městské policie telefonickou žádost ženy, která přijela na léčebný pobyt do jeseníckých lázní. Žena byla zrovna ve městě a netušila, kudy se vydat dál. Poté, co popsala místo, na němž se s autem nacházela, za ní přijela hlídka strážníků. Ta ženě poskytla ženě doprovod do Priessnitzových léčebných lázní, kde byla navedena přímo před recepci hlavní budovy Priessnitz.

“

Matrika

V listopadu se v jesenícké nemocnici narodilo celkem 17 dětí, z toho 4 děti rodičům s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Jubilanti

V prosinci se dožila životního jubilea Věra Floriánová (95 let). Do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti.

Rada seniorů

Máte zajímavé postřehy a nápady, jak si zpříjemnit volné chvíle, nebo co ve městě zlepšit? Přijďte se o ně podělit na další schůzku Rady seniorů, která se uskuteční v úterý 9. ledna v 10:00 v zasedací místnosti radnice, Masarykovým nám. 167/1.

Lednový svoz bioodpadu

V pátek 26. ledna bude proveden svoz biologického odpadu u rodinných domů. Pokud máte o svoz zájem, je nezbytné ho objednat u referenta Odboru životního prostředí Martina Křenka, buď písemně na e-mailu martin.krenek@mujes.cz, nebo telefonicky na čísle 584 498 456. Objednávka musí být učiněna do středy 24. ledna, do 10:00. Veškeré informace týkající se zimního svozu biologického odpadu naleznete na webu města.

Výzva pro pozůstalé

V rámci revitalizace vsypové loučky v Bukovicích dojde k výměně stávajících pamětních desek za nové, a to na náklady města. Na základě požadavků pozůstalých došlo ke sjednocení jmen zemřelých do rodiny na jednu smuteční desku. Od 15. ledna budou jednotlivé smuteční desky včetně návrhu rozložení jmen zveřejněny na stránkách www.tsje.cz a www.jesenik.cz, kde mají pozůstalí možnost zkontrolovat rozložení jmen. V termínu do 21. ledna je možné případné námítky k návrhu rozložení jmen předat na Pohřební službu na Rejvízské ulici 374, Jeseník, tel. 584 401 273. Po tomto datu již nebude možno vyhovět požadavku pozůstalých.

Zastupitelstvo města schválilo

Termíny zasedání

Termíny zasedání zastupitelstva v první polovině roku 2024: 15. února, 25. dubna a 20. června (zahájení vždy v 15:00).

Rozpočet

Rozpočet města Jeseník na rok 2024 v celkovém objemu 420 291 571,33 Kč, příjemů činí 339 013 219 Kč, výdaje běžné činí 363 882 571,33 Kč, výdaje kapitálové činí 56 409 000 Kč, financování činí 81 278 352,33 Kč.

Městské porodné

Městské porodné na rok 2024 se zvýší na 7000 Kč na jedno narozené dítě s trvalým pobytem v Jeseníku. Městské porodné je především poděkováním a oceněním rodin s nejmenšími dětmi za to, že se rozhodly žít v Jeseníku. Vypláceno bývá čtvrtletně, na slavnostním obřadu Vítání občánků, a to dle Pravidel pro poskytování městského porodného. Rodičům, kteří splní pravidla, je předán symbolický šek na městské porodné a věcný dar.

Čestné občanství

Udělení čestného občanství města Jeseníku Milanu Pospíšilovi, a to za dlouhodobý přínos městu v oblasti občanské angažovanosti, rozvoje volnočasových aktivit, kulturní obnovy a péče o městské prostory. Konkrétně se pan Pospíšil finančně a osobně zasloužil o obnovu letního divadla ve Smetanových sadech, opravy některých pramenů a péči o jejich okolí, dříve se také podílel na vybudování skiareálu Miroslav.

Milan Pospíšil (úplně vpravo) oslavil v letošním roce 80. narozeniny. Zastupitelé se mu za jeho celoživotní přínos pro město rozhodli udělit čestné občanství.

Akční plán

Akční plán rozvoje města Jeseník na rok 2024, který je přehledem konkrétních investičních i neinvestičních akcí plánovaných na období jednoho roku. Vychází z cílů, problémových okruhů a rozvojových aktivit nastavených ve Strategickém plánu rozvoje města Jeseník na období 2019–2024. Jeho sestavení předcházelo vyhodnocení plnění aktivit Akčního plánu 2022–2023.

Členství v Národní síti zdravých měst

Členství Jeseníku v asociaci Národní síť Zdravých měst České republiky a Deklaraci Zdravého města Jeseník. NSZM ČR je asociací municipalit, která byla založena v roce 1994 a v současné době zastřešuje přes 130 měst, obcí, mikroregionů, MAS a krajů. Jejím posláním je propojovat municipalitu a odborné organizace v České republice ke spolupráci v systematické podpoře

zdraví a kvality života a k aktivnímu uplatňování udržitelného Vstupem získává Jeseník možnost využívat služeb a aktivit, jako jsou sdílení dobré praxe mezi členy, akreditované vzdělávání, tematické semináře a webináře, konzultace s nezávislými experty, facilitace plánovacích akcí, průběžný přístup k aktuálním informacím o dostupných grantech a finančních zdrojích, vč. posílení možností pro jejich získávání aj.

Obecně závazná vyhláška

V souvislosti s legislativními změnami, které nabývají účinnosti 1. ledna 2024, byla vydána nová Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Mj. dochází k navýšení sazby u poplatku za vyhrazení trvalého parkovacího místa za jedno parkovací místo, a to na 12 000 Kč za rok. Nově je stanovena také jeho denní sazba (5 Kč/den) a měsíční sazba (1 000 Kč/měsíc).

Nové e-mailové adresy @jeseník.cz

Poslední dva roky využívá město doménu www.jesenik.cz, nyní tuto inovaci rozšiřujeme také na oblast e-mailové komunikace. Nové e-maily budou mít formát jmeno.prijmeni@jeseník.cz. Toto opatření nám pomůže zjednodušit a sjednotit naši elektronickou komunikaci.

Chceme vás ujistit, že pokud jste se dosud obraceli na konkrétní pracovníky úřadu pomocí jejich adresy s koncovkou @mujes.cz, nemusíte se bát, že by vaše zprávy zůstaly bez povšimnutí. Náš aktuální systém byl nastaven tak, aby co nejméně narušil komunikaci s těmi z vás, kteří o této změně ještě nevěděli. Děkujeme za vaši trpělivost a spolupráci při těchto aktualizacích, které jsou zaměřeny na zlepšení našich služeb a efektivnější komunikaci.

Kluziště se otevřelo na Mikuláše

Na Mikuláše byla ve spolupráci s Technickými službami Jeseník odstartována další zimní sezona na jeseníckém kluzišti. V odpoledním bloku bruslaře navštívili také Mikuláš, anděl a čert. Dárky pro přichozí masky věnovalo Plazma Centrum Jeseník. Pokud to klimatické podmínky dovolí, bude se na kluzišti bruslit denně od 9:00 do 21:30, a to až do začátku března. Provoz je stejný jako v minulých letech rozdělen na 90minutové bloky vyhrazené pro školy, komerční pronájmy a veřejné bruslení. Na místě si lze půjčit také brusle, a to za 50 Kč. Kompletní informace o provozní době a cenách naleznete na webu www.sportovistejeseník.cz.

Zimní pohotovost

Do 31. března zajišťují pohotovost pro zimní údržbu místních komunikací ve vlastnictví města Technické služby Jeseník. Podněty k zimní údržbě a oznámení případných závad ve schůdnosti chodníků či sjízdnosti komunikací lze hlásit na dispečerském čísle 734 573 822 nebo na e-mailové adrese spravamk@tsje.cz.

Opatrně na padající sníh a rampouchy. Víte co dělat a na koho se obrátit?

Během teplejších dnů začíná sníh na střechách rychle tát a uvolňují se také rampouchy.

Jako město neseme odpovědnost za bezpečný stav budov, které jsou v majetku města. Prosíme,

aby také další majitelé nemovitostí vzali v úvahu, že mají povinnost pečovat o svůj majetek tak, aby neohrozili ostatní. Důležité je zajistit likvidaci nebezpečných převisů a rampouchů. Majitelé se v této věci mohou obrátit na Technické služby Jeseník. Profesionální hasiči se odstraňováním sněhu ze střech nezabývají, pomáhají až v krizových situacích – zasahují pouze v případě bezprostředního ohrožení životů, zdraví nebo majetku občanů. Mohou také pomoci na místech s větším pohybem osob, ve školách nebo zdravotnických zařízeních. Děkujeme za vaši spolupráci a přejeme bezpečné zimní období! (mat)

V Jeseníku svítí 372 nových lamp. Na části z nich se testuje chytré osvětlení

V průběhu listopadu došlo v Jeseníku k výměně starých sodíkových svítidel za nové úspornější LED osvětlení. Díky tomu město ročně ušetří zhruba 880 tisíc korun. Nyní se připravuje druhá etapa obnovy veřejného osvětlení.

Na investici v hodnotě zhruba 7 milionů korun získalo město dotaci z Národního plánu obnovy, a to ve výši 4,4 milionů korun. Základní podmínky pro získání dotační podpory byly například úspora minimálně 30 procent elektrické energie a dodržení náhradní teploty chromatičnosti 2 700 K (barva žárovky - teplá žlutá),“ popsala Gabriela Otavová z Oddělení investic Městského úřadu Jeseník.

V první etapě bylo vyměněno 372 kusů svítidel, a to v oblastech Bezručovy ulice na výjezdu na Českou Ves, části ulice Bezručovy kolem obchodního centra, na ulici Husova kolem hřbitova, v části ulice U Kasáren a části sídliště kolem ulice Wolkerovy, okolo rodinných domů vpravo od Šumperské ulice

a v ulici Mlýnské za benzinovou čerpací stanicí.

Pilotní projekt „chytrého osvětlení“

Na ulici Mlýnská je testován pilotní projekt „chytrého osvětlení“, kdy nově instalovaná svítidla budou ztlumena zhruba na 15 % svého maximálního výkonu. V okamžiku, kdy do prostoru někdo vejde, nebo vjede, bude zaznamenán snímačem pohybu a celá soustava na této ulici se rozsvítí na plný výkon. Po určité době klidu se svítidla opět „vrátí“ do přednastaveného útlumu.

„Chceme tak vyzkoušet chytré řešení, které přinese nejen další úspory, ale hlavně zvýší

ochranu životního prostředí v nočních hodinách v okrajové části města. Pokud se chytré řešení osvědčí, budeme uva-

žovat o jeho dalším rozšíření i v jiných částech města,“ uvedl vedoucí Odboru investic a majetku Jiří Uher.

První etapu Obnovy veřejného osvětlení ve městě realizoval Jeseník za podpory Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky z programu Národního plánu obnovy – NPO komponenta 2.2.2, výzva č. NPO 1/2022. Nyní je připravována druhá etapa obnovy veřejného osvětlení. V ní by mělo být během roku 2024 vyměněno zhruba 270 svítidel. (mat)

Město ušetří asi 146 tisíc kWh/rok. Při ceně za sílovou elektřinu (cca 6 Kč) to znamená zhruba 880 tisíc Kč.

Tento projekt byl financován z prostředků Evropské unie z fondu Next Generation EU.

Jak na životní situace (I.): Ignorovat úřední písemnosti je jedna z největších chyb, říká Zdeněk Gerstberger

V měsíčníku se postupně objeví několik rozhovorů s lidmi, kteří se ve své profesi setkávají se situacemi, které mohou potkat každého z nás a pokusí se poradit, jak se v takové situaci má člověk zachovat. První rozhovor nám poskytl právník Zdeněk Gerstberger, vedoucí Odboru přestupků, který se v rozhovoru věnuje problematice doručování úředních písemností a radí, co dělat v situaci, když nerozumíme jejich obsahu.

Co mám dělat, když dostanu úřední dopis a nerozumím mu?

Doporučuji si dopis nejlépe podrobně přečíst a zjistit si, co je jeho obsahem. Je důležité se nezapomenout toho, že dopis obsahuje odkazy na zákonná ustanovení. Největší chybou je, že lidé často úřední korespondenci nečtou a ignorují ji.

Dopisy jsou plné odkazů na paragrafy a často se jeví příliš složitě. Co když si dopis několikrát detailně přečtu a stále mu nerozumím?

To se samozřejmě může stát, pak by se měl člověk obrátit na toho, kdo mu dopis poslal. Když dostanu dopis například z Městského úřadu Jeseník, tak zavolám tam. Pokud je v dopise uvedena konkrétní osoba a kontakt na ni, tak nejlépe budu volat přímo této osobě, protože ta

je s písemností podrobně obeznána.

Když tedy budu volat, na co se mám zeptat?

Je dobré si dotazy napsat předem třeba na papír, ať na něco nezapomenou. Poté, co se dovolám, tak bude osoba na druhé straně sluchátka zjišťovat, v jaké věci volám. Někdy bude stačit sdělit jméno, ale spíše se vás bude ptát na spisovou značku nebo číslo jednací. Jedná se o směs číslic a písmen a najdete je na první straně dopisu v pravé, nebo levé horní části. Nyní nastává ta správná chvíle pokládat otázky, na které se chci zeptat.

Mohu přijít i osobně?

Ano, od toho jsou úřední hodiny, v těch může člověk na úřad přijít i osobně. Pokud se jedná o Městský úřad Jeseník, úřední hodiny naleznete na webu města www.jesenik.cz. Pokud jde o jiný úřad, informace naleznete na příslušných webových stránkách.

Co když dobře neformuluji otázku?

Nic se nestane, většinou úřední osoba zhruba ví, kam asi tak dotaz směřuje, a doptá se na podrobnosti. Lepší je se dvakrát zeptat, než nevědět nebo pochopit věc špatně.

Co se stane, když nebudu dopisy přebírat? Nemám je doručené, tak se nic neděje?

To je jeden z nejvíce rozšířených omylů, který ve společnosti koluje. V určitých fázích řízení a také u některých typů řízení je náhradní doručení sice vyloučeno, ale ve většině řízení se náhradní doručení užívá.

Co znamená náhradní doručení?

Zjednodušeně řečeno to znamená, že dopis se považuje za doručení, ačkoliv jste si jej na poštu nebo u orgánu veřejné moci nevyzvedli. Když vás doručovatel nezastihne, tak najdete ve schránce výzvu k převzetí dopisu. Dopis je po dobu 10 dnů od zanechání výzvy uložen právě třeba na poštu.

Když si pro něj do 10 dnů nepřejdete, tak nastane právě ono náhradní doručení, často se můžete setkat také s pojmem fikce doručení.

Takže to znamená, že mám doručeno, ačkoliv jsem si ten dopis nepřevzal?

Přesně tak. Pokud si pro něj do 10 dnů od zanechání výzvy nepřejdete, tak je 10. dnem doručen. Je to úplně stejné, jako byste si jej převzali.

Je tedy lepší písemnosti přebírat?

Bezpochyby. Ignorovat úřední písemnosti je jedna z největších chyb, které můžete udělat.

Kdybyste měl závěrem shrnout to nejdůležitější, co by to bylo?

Shrnu bych to ve třech bodech. Zaprvé, čtete všechny úřední písemnosti, které obdržíte. Zadruhé, pokud něčemu nerozumíte, tak se nebojte zeptat. A zatřetí, dopisy si přebírejte a reagujte ve stanovených lhůtách.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek

Jeseničtí senioři: Ohlédnutí za rokem 2023

V roce 2023 jsme si všichni mohli oddechnout a konečně se věnovat činnosti v Radě seniorů bez covidových omezení. Scházeli jsme se 1x měsíčně se zástupci vedení radnice, Odboru sociálních věcí a zdravotnictví a Centra sociálních služeb. Od zimy bylo nastartováno pravidelné nové setkávání v klubu na Dukelské, a to každý lichý čtvrtek odpoledne. Obětavé seniorky z rady zde vařily kávu pro příchozí, kteří si přišli jen tak popovídat či zahrát nějakou stolní společenskou hru. Každý měsíc bylo pro seniory v kině odehráno jedno dopolední filmové představení. V průběhu roku byly uskutečněny tři významnější akce: Masopustní veselice pro seniory, Májový výstup na Zlatý chlum a Mikulášská oslava pro seniory. U příležitosti Mezinárodního dne seniorů byly v průběhu jednoho týdne v říjnu zorganizovány akce pro seniory. Oslavy zahrnovaly vše: hochuť, od návštěvy divadla, zájezdu, až po taneční odpoledne. V mi-

nulém roce byly uskutečněny další poznávací zájezdy různých žánrů, od ZOO, přes kytičky, historii po výrobní závody. Byly to: Kroměříž, 2x Nysa, Lednice, Valtice – dvoudenní zájezd, Lešná, Dolní Vítkovice, Bystřice pod Hostýnem a Hostýn a nakonec Ziebice v Polsku.

V dubnu nás navštívila delegace z polských Glucholaz, se kterou jsme si při společném zasedání vyměňovali zkušenosti a dobré nápady. Z polské strany též následovala pozvání na jejich akce, např. Každý věk má svoje chvíle, zasedání Akademie III. věku a Den seniora. V létě jsme se opět těšili na naše neuburské přátele, od kterých jsme dostali pozvání na jejich Schlossfest, velkou akci, která se koná jednou za dva roky. Někteří z rady se opět aktivně zúčastnili akce Procházka pohádkovým lesem, kterou organizovala DUHA a již tradičně obsadili místo u perníkové chaloupky. Na farmářském trhu jsme si otevřeli „bazárek“, abychom tak nasbírali

nějaké peníze na naše aktivity. Na radě seniorů vždy rádi uvítáme členy samosprávy, informace, co se ve městě děje a chystá. Sami vznášíme různé připomínky směrem k městu a jsme moc rádi, když se věci napraví. Vážíme si přístupu města k politice rodiny a seniorů. Z podané žádosti v rámci akce Obec přátelská rodině a seniorům byly v listopadu mimo jiné předány do Klubu na Dukelské k užívání nové hudební ná-

stroje a ozvučení, vše téměř za půl milionu. Na Dukelské se schází další aktivní senioři ve svých zájmových klubech. Každým rokem v Jeseníku přibývá počet nových seniorů. Nezůstávejte sami doma, přijďte do klubu, na společné akce i za novými přáteli. Pokud je to pro vás obtížné, využijte SENIOR TAXI, kterým se Jeseník může též pochlubit.

Jarmila Josefíková
za Radu seniorů

Akademie třetího věku

Srdečně vás zveme ve čtvrtek 25. ledna v 16:00 do Klubu seniorů v Jeseníku na zajímavou přednášku, kterou si pro vás připravila Rafaela Drgáčová s názvem *Dřevo, dřevíčko - hudebně aktivizační dílna*. Vstup je volný pro přihlášené členy A3V a seniory do naplnění kapacity. Info: Alena Kalinová, MěU Jeseník, tel: 584 498 406, 606 075 675.

SENIOR TAXI od ledna 2024

Žádosti o vydání průkazu na rok 2024 můžete podávat. Tiskopisy k vyřízení služby SENIOR TAXI města Jeseníku i vydání průkazu (žádost, plná moc) najdete na stránkách města Jeseník, www.jesenik.cz. Můžete je vyřídit také osobně v budově IPOS, K. Čapka 1147/10, 4. patro, blok A (vpravo od výtahu), dveře č. 406 nebo v budově Městského úřadu, Tovární ul. 1287/4, v přízemí, v kanceláři pokladny.

603 759 565

kontakt objednáni
SENIOR TAXI

Od 1. ledna 2024 s uzavřením nové smlouvy na provozování senior taxi na další dva roky a z ekonomických důvodů (zvýšení cen za benzin a naftu) se mění cena za jednu jízdu z 20 Kč na 30 Kč.

Podmínky pro využití SENIOR TAXI zůstávají stejné – věková hranice 73 let, šest jízd na měsíc a provozování v pracovní dny od 6:00 do 18:00 na vymezená místa. SENIOR TAXI je možné si objednat u OK TAXI na tel. 603 759 565.

Dotazy u Aleny Kalinové, tel. 584 498 406, e-mail: alena.kalinova@mujes.cz, (IPOS) ul. K. Čapka 1147/10, blok A, 4. patro, dveře č. 406.

Alena Kalinová, OSVZ

Klub turistů

Klub turistů Jeseník si pro vás připravil tři výlety na leden.

Datum: 6. ledna

Jeseník – lázně – Pomezí – Lipová – Jeseník

Délka trasy: 10 km

Odjezd: autobus 9:05

Vycházku připravil P. Hájek.

Datum: 20. ledna

Horní Lipová – Lesní bar a zpět /ev. Jeseník/

Délka trasy: 5 km /ev. 13 km/

Odjezd: vlak 9:01

Vycházku připravil M. Jurčák.

Datum: 27. ledna

Jeseník – lázně – Česká Ves – Jeseník

Délka trasy: 12 km

Odjezd: autobus 9:05

Vycházku připravil D. Podaný.

Tříkrálová sbírka 2024

Jako již tradičně, i letos probíhá další ročník Tříkrálové sbírky. Přispět můžete:

► koledníkům při tradičním koledování

► do kasiček umístěných v obcích a městech (seznam míst najdete na webu Charity Jeseník)

► přes ONLINE KOLEDU

► přímo na bankovní účet: 66008822/0800, nezapomeňte na variabilní symbol Charity Jeseník: 777988008

Výtěžek sbírky bude použit na dofinancování nové budovy Denního stacionáře Šimon v Jeseníku. Všem dárcům děkujeme.

Charita Jeseník

ZŠ a MŠ Fučíkova se stala Zelenou školou Olomouckého kraje

Na krajské konferenci EVVO, která se konala 14. a 15. listopadu v Centru ekologických aktivit Sluňákov v Horce nad Moravou, získala ZŠ a MŠ Jeseník, Fučíkova ocenění Zelená škola Olomouckého kraje.

Ocenění bylo uděleno osmi školám, které se věnují ekologii, ochraně životního prostředí a environmentální výchově. Oceněné školy mohou tento titul užívat po dobu tří let, s titulem je spojena finanční odměna, která bude využita na další rozvoj ekologických aktivit na škole.

Čemu konkrétně se věnujeme u nás? Tři z pracovišť naší školy mají velkou školní zahradu, která slouží nejen k práci na pozemku, ale také k výuce. Zahradu postupně doplňujeme o prvky pro přilákání drobných živočichů, které vyrábíme v hodinách pracovního vyučování - pítka, krmítka, hmyzí hotely. Samozřejmostí je třídění odpadu a péče o okolí, např. pravidelnou účastí při akci Uklidme Česko. Spolupracujeme také s organizacemi, které se zabývají

ochranou přírody (CHKO Jeseníky, Arcibiskupské lesy a statky, Hnutí Brontosaurus), pravidelně se účastníme akcí organizovaných spolkem Sudetikus (Dýňové slavnosti, Vánoční trhy), navštívujeme vzdělávací programy v SVČ Duha, máme patronát nad třemi prameny v jeseníckých lázních, snažíme se děti učit o přírodě, ale také o našem městě a jeho okolí.

Třetím rokem jsme zapojeni do mezinárodního programu *Les ve škole*. Účastní se jej několik tříd, v různých obdobích roku vyjdou někam do přírody a v souladu s mottem programu se „učí o lese v lese“. Protože naše škola vzdělává děti s různými handicapem, nevyužíváme program *Les ve škole* přesně podle metodik, ale aktivity si vybíráme a při-

Foto: ZŠ Jeseník, Fučíkova

způsobujeme je věku a možnostem žáků. Snažíme se při nich podpořit spolupráci mezi dětmi různého věku a schopností. Naše účast v programu *Les ve škole* byla také tématem prezentace, kterou jsme přispěli k programu konference.

Ekologické aktivity na škole by nebylo možno dělat bez zapojení většiny pedagogického sboru, bez pomoci správních zaměstnanců, ale především bez podpory vedení školy. Ti všichni se na získání titulu podíleli a jim patří poděkování.

ZŠ a MŠ Jeseník, Fučíkova

Studuj na střední škole v Jeseníku - přihlášky do 20. února

Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník

Maturitní obory: Masér ve zdravotnictví, Uměleckořemeslné zpracování kovů, Mechanizace a služby

Nástavbové studium: Podnikání

Učební obory: Pekař, Cukrář, Řezník-uzenář, Kuchař-číšník, Výrobce kožedělného zboží, Podkovář a zemědělský kovář, Opravář zemědělských strojů, Umělecký kovář a zámečnick, pasíř, Včelař, Zahradník, Jezdec a chovatelkoní, Zemědělec-farmář

Co dále nabízíme? Vybavené učebny odborných předmětů, ubytování, stipendium, odborné praxe v Česku i zahraničí, odborné kurzy, autoškola, chovkoní, školní prodejna atd.

www.sosjesenik.cz

ssgfasjesenik

Gymnázium Jeseník

Maturitní obory:

Gymnázium 4leté

Gymnázium 8leté,

Gymnázium se sportovní přípravou 4leté

Co dále nabízíme?

Moderní laboratoře vybavené ICT technikou, zahraniční projekty a pobyty, rozšířené studium informatiky a robotiky, studium se sportovní přípravou, sportovní a kulturní akce, seznamovací kurzy, příprava na studium na vysoké škole atd.

www.gymjes.cz

gymjes

Střední průmyslová škola Jeseník

Maturitní obory:

Stavebnictví, Strojírenství, Informační technologie, Bezpečnostně právní činnost, Kosmetické služby

Nástavbové obory: Provozní technika

Učební obory: Elektrikář, Instalatér, Obráběč kovů, Strojní mechanik, Zedník

Co dále nabízíme? Jsme moderní polytechnická škola strojírenského, stavebního a informačně technologického zaměření. Preferujeme partnerský přístup, otevřenost a inovace. Máme vše, co od školy chceš i potřebuješ. #weareemko

www.soje.cz

emkojes

Hotelová škola Vincenze Priessnitzze a Obchodní akademie Jeseník

Maturitní obory:

Hotelnictví, Obchodní akademie

HOTELOVÁ ŠKOLA VINCENZE PRIESSNITZZE OBCHODNÍ AKADEMIE JESENÍK

Co dále nabízíme? Vzdělávání ve všeobecných a odborných předmětech, odborné praxe a stáže v Česku i zahraničí, odborné vzdělávací kurzy, využívání marketingových nástrojů, výuku administrativy, ekonomie, cizích jazyků (jazyk anglický, německý, ruský, francouzský a polský) ve všeobecné i v odborné oblasti, poznávací výjezdy po ČR a do zahraničí, alternativu ke klasické maturitní zkoušce (komplexní absolventská práce s obhajobou) atd.

www.hotelovkajes.cz

hotelovkajesenik

AKCE

pondělí 1/1 18:00

Masarykovo náměstí Jeseník
NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ

Tradiční novoroční ohňostroj s přípitkem starostky města Zdeňky Blištanové. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník s podporou města Jeseník.

středa 10/1 18:30

Čajbar Pangea
SWINGOVÁ TANČÍRNA

Swingová hudba z reproduktoru hraje k poslechu i tanci. V úvodu seznámení s kroky. Není třeba přijít v páru. Další informace na www.swinghills.eu. Vstupné dobrovolné. Pořádají Swing Hills.

středa 10/1 19:00

Divadlo Petra Bezruče Jeseník
FANTASTICKÁ ŽENA

Komedie o dvou kamarádech ve středním věku. Těšit se můžete na Dianu Šoltýsovou a Adriana Jastrabana. Vstupné v předprodeji: 350 Kč, pro studenty a seniory 300 Kč, v den konání o 50 Kč vyšší. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 11/1 17:30

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
VERNISÁŽ VÝSTAVY LENKY FALUŠIOVÉ: ÚZEMÍ TICHÁ

Slavnostní zahájení výstavy velkoformátových tušových kreseb a grafik Lenky Falušiové. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

pátek 12/1 20:00

Divadlo Petra Bezruče Jeseník
KONCERT ZA OPOU: MOŘE DNÍ

Koncert ostravské kapely vystavené na skladech psychedelie a popového písničkářství, inspirované seriálem Twin peaks. Jsou support se představí místní rodák Černý tešák. V jeho temné instrumentální hudbě, postavené na looperech a sekvencérech, se ozývá špinavý mix ambientních smyček, elektro-nických beatů a jeseníckého bigbítu. Vstupné v předprodeji: 180 Kč, v den konání 250 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 14/1 15:00

Divadlo Petra Bezruče Jeseník
NEDELNÍ POHÁDKA: O DIAMANTOVÉ JESKYNI

Poutavé loutkové představení zapojuje děti do děje. Vstupné v předprodeji 100 Kč, v den konání 150 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 16/1 9:30

Knihovna Vincence Priessnitz
FREE VALDA KLUBÍK

Pohádkové dopoledne pro děti do tří let, po programu následuje dobrovolná výtvarná dílnička. Nutná rezervace na telefonní číslo: 702 255 473 nebo e-mailem: deti@knihovna-jesenik.cz. Vstupné zdarma, tvořivá dílnička 30 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

pátek 19/1 17:00

Knihovna Vincence Priessnitz
DECH ANEB CESTA K SOBĚ SAMA

Povídání o dechu certifikovaným instruktorem metody Oxygen Danielem Škarkou a bývalou cyklistickou reprezentantkou Veronikou Bláhovou. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník.

pondělí 22/1 17:00

Kaple
KONCERT ŽÁKŮ ZE TRÍDY MIROSLAVA LUŇÁKA A JIŘÍHO SVOBODY

Představí se žáci zpěvu a ve hře na zobcovou flétnu, kytaru a keyboard. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

úterý 23/1 9:30

Knihovna Vincence Priessnitz
FREE VALDA KLUBÍK

Pohádkové dopoledne pro děti do tří let, po programu následuje dobrovolná výtvarná dílnička. Na akci je nutná rezervace na telefonní číslo: 702 255 473 nebo e-mailem: deti@knihovna-jesenik.cz. Vstupné zdarma, tvořivá dílnička 30 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

středa 24/1 10:00 až 18:00

Wiener Kaffeehaus Restaurant, PLL
O PRIESSNITZŮV DORTÍK

Tradiční soutěž mladých cukrářů pořádá Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník s PLL. Pořádá Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník.

středa 24/1 18:30

Čajbar Pangea
SWINGOVÁ TANČÍRNA

Swingová hudba z reproduktoru hraje k poslechu i tanci. V úvodu seznámení s kroky. Není třeba přijít v páru. Další informace na www.swinghills.eu. Vstupné dobrovolné. Pořádají Swing Hills.

čtvrtek 25/1 17:00

Kaple
KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Představí se žáci ve hře na různé nástroje a žáci LDO. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 25/1 19:00

Zrcadlový sál, PLL
KLAVÍRNÍ RECITÁL

Talentedá Radka Těšíková se představí

v klavírním recitálu s ukázkami vlastní tvorby. Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

pátek 26/1 19:00

Hala Léčebného domu Priessnitz, PLL
PĚVECKÝ RECITÁL

S pestrým repertoárem různých žánrů se představí hudební pedagožka ZUŠ Jeseník Anna Beťáková se svými hosty. Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

sobota 27/1 17:00

Divadlo Petra Bezruče Jeseník
DIVADELNÍ PŘEDPLATNÉ: MANŽELSKÝ ČTYRÚHELNÍK NA HORÁCH

Osudy čtyř protagonistů z našeho běžného života. Kdo má vynášet smeti, proč se chlapi nikdy neptají na cestu a jak se správně vy-mačkává zubní pasta? Vstupné: SEKTOR A: 420 Kč / studenti a seniory 370 Kč, SEKTOR B: 390 Kč / studenti a seniory 340 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 28/1 15:00

Hala Léčebného domu Priessnitz, PLL
NEDELNÍ POZEZENÍ U KLAVÍRU

Příjemné chvílky s talentovanou Radkou Těšíkovou. Vstupné dobrovolné. Pořádá PLL.

neděle 28/1 16:00

Kaple Nanebevzetí Panny Marie
KONCERT K 227. VÝROČÍ NAROZENÍ FRANZE SCHUBERTA

Koncert dvou klavírů a písňový recitál. Zazní skladby Franze Schuberta, ale také Antonína Dvořáka a dalších. Klavírní duo - Inna Aslamas a Ema Jedlička Gogová, zpěv - Viera Gulázi-Maňásková, soprán. Vstupné v předprodeji 350 Kč, pro studenty a seniory 300 Kč, v den konání akce je cena o 50 Kč vyšší. Pořádají MKZ Jeseník.

pondělí 29/1 16:00

Knihovna Vincence Priessnitz (Hudební sál)
LISTOVÁNÍ.CZ: STOP (SPOLUČINKUJE AUTOR KNIHY TOMÁŠ POLÁČEK)

Světové tažení ochmelky Poláčka, který stopnul 250 aut povětšinou nevalné úrovně, aby se dostal přes Sibiř, Aljašku, nebezpečnou Střední Ameriku nebo do nejjižnějšího města světa. Vstupné v předprodeji: 100 Kč, v den konání 150 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

pondělí 29/1 19:00

Zrcadlový sál, PLL
JAZZOVÝ VEČER S 88TWICE

Světové evergreeny (i zpívané), nejen jazzové, v podání jedinečného klavírního dua Jakub Vladimír Knápek a Vladimír Najdekr. Vstupné 120 Kč. Pořádá PLL.

PŘIPRAVUJEME NA ÚNOR:

16/2 RECITÁL LUCIE BÍLÉ

18/2 FAT CABARET: LÁSKY STRACH

A ZEN NEKONFEKČNÍCH ŽEN (divadelní předplatné)**25/2 KONCERT: VOJTĚCH KADĚRA****VÝSTAVY****12/1 až 9/3****Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
LENKA FALUŠIOVÁ: ÚZEMÍ TICHÁ**

Lenka Falušiová, laureátka několika grafických ocenění, jejíž práce jsou zastoupeny ve veřejných i soukromých sbírkách v Česku i zahraničí, v Jeseníku představí soubor velkoformátových tušových kreseb a grafik. Práce jsou tvořeny převážně technikou tisku z hloubky (čárový lept, mezzotinta) a zachycují vnitřní prožitek z krajiny. Obrazy pro autorku fungují jako paměťová stopa a skrze kontemplaci v krajině nás zve k odvrácení pozornosti zpět do vlastního nitra. Hluboké lesy, stromy a různá přírodní zákoutí jsou zobrazeny ve formě struktur, znázorňujících jak to, co je viditelné, tak i elementy pouze tušené. Otevřeno: pondělí až pátek 10:00 až 16:00, každá sobota 10:00 až 13:00. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

**Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
VÝTVARNÉ KURZY PRO DOSPĚLÉ**

Výtvarné kurzy určené dospělým účastníkům nabídnou v návaznosti na probíhající výstavy seznámení s různými uměleckými technikami a přístupy, jejich vyzkoušení v praxi a debatu o souvisejících tématech. Kurzy se konají každý druhý týden v měsíci ve dnech středa, čtvrtek.

Cena jedné lekce: 80 Kč. Rezervace a více info na: galerie@mkzjes.cz, 775 787 006. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

EDUKAČNÍ PROGRAMY

Vzdělávací výtvarné programy pro základní i střední školy, jejichž obsah se odvíjí od probíhajících výstav. Termín dle domluvy. Více info a rezervace na: galerie@mkzjes.cz, 775 787 006. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

**VLASTIVĚDNÉ MUZEUM
JESENICKA****12/9/2023 až 2/2/2024****Hlavní výstavní sál Vodní tvrze
HISTORIE A SOUČASNOST SKLÁŘSTVÍ
V JESENÍKÁCH (PRODLOUŽENO)**

Jen málo řemesel má v našich zemích tak hlubokou tradici. Jen málokteré výrobní odvětví nás proslavilo po celém světě... České sklářství je skutečně nadčasovým fenoménem a jednou z největších kulturních hodnot, jakými se můžeme pochlubit. Již od středověku je výroba skla spjata převážně s horskými pohraničními

oblastmi, tedy i Jeseníky, o nichž výstava pojednává především. Nechybí ale ani pohled do dějin tohoto řemesla obecně a návštěvníky samozřejmě čeká množství ukázek šikovnosti starých i současných sklářských mistrů. Vzhledem k prodloužení výstavy o dva měsíce nabízíme tímto možnost komentovaných prohlídek pro žáky a studenty, přízpusobené věku a počtu účastníků. V případě Vašeho zájmu prosím píše na email provoz@muzeumjesenik.cz. Autor: Matěj Matela. Výtvarnice: Kamila Reichmannová. Vstupné 60/30 Kč.

9/1 až 25/2**Galerie Vodní tvrze
ISLAND – ÚCHVATNÁ ZEMĚ
S ROZMANITOU PŘÍRODOU**

Hledáte dobrodružnou dovolenou v zemi bičované větrem a deštěm? Proč ne, vždyť uprostřed léta se zdá být chladnější lokalita výhodou. Nebo ne? 14 dní ve stanu, 1 600 km kolem ostrova, stovky vodopádů, krátery, bublající gejzíry a vřídla, božské termální prameny, ledovcové jezero, nejvyšší zaplacená pokuta v životě a neskutečná, večná zima! Přijďte načerpat energii zachycenou na jedinečných fotografiích. Syrový Island je podmanivá země, která se vryje hluboko do vzpomínek.

Vernisáž výstavy proběhne 9. ledna v 18:00 v Rytířském sále a Galerii Vodní tvrze. Fotograf a kurátor: Alena Ceplová. Vstupné 60/30 Kč.

12/12/2023 až 2/2/2024**Rytířský sál Vodní tvrze
VÁNOCE V PROMĚNÁCH ČASU. OD
LIDOVÝCH ZVYKŮ PO MODERNÍ
TRENDY**

Vánoce jsou svátky plné tradic, magie a krásy. Na výstavě se seznámíte se způsoby, jak tento čas roku slavili naši předkové a jak jej slavíme my dnes. Uvidíte ukázky lidové tvořivosti, jako jsou betlémy, vánoční ozdoby a dekorace, dozvíte se však rovněž o moderním designu a trendech, které vánočním symbolům přinášejí nové podoby a významy. Jako raritu si pak můžete prohlédnout růst choulivky jerišské, známé jako pravá růže z Jericha, jež se otevírá právě na Vánoce. Výstava nabídne také komentované prohlídky 11. ledna a 2. února. Přijďte si užít atmosféru Vánoc v proměnách času. Autoři výstavy: Pavel Žurek, Kamil Tomášek. Výtvarnice: Kamila Reichmannová. Vstupné 40/20 Kč.

čtvrtek 18/118:00**Rytířský sál Vodní tvrze
PŘEDNÁŠKA: PŘEDSTAVENÍ PUBLIKACE
O ZÁHADNÝCH PŘEDMĚTECH**

Vlastivědné muzeum Jesenícka, Vlastivědné muzeum v Šumperku a Muzeum v Bruntále připravily publikaci o záhadných předmětech jeseníckých sbírek. Odborní pracovníci zmíněných muzeí představují katalogovou formou osudů předmětů, o nichž mnoho nevíme, které jsou spojeny s tajemstvím či záhadou, nebo které souvisí s pověstmi a legendami. Publikace nese název *Záhadné předměty jeseníckých sbírek* a vydá ji Olomoucký kraj v prosinci 2023 jako součást své ediční řady. Přijměte pozvání na představení publikace a diskuzi s autory a ilustrátory dne 18. ledna v 18:00

v Rytířském sále Vodní tvrze v Jeseníku. Těšíme se na setkání nad dobrou knihou, s dobrou hudbou a v dobré společnosti. Autorský kolektiv. Vstup volný.

25/118:00**Rytířský sál Vodní tvrze
PŘEDNÁŠKA: POUTNÍ MÍSTO KRÍŽOVÝ
VRCH NAD JESENÍKEM**

Křížový vrch nad Jeseníkem, s jeho více než dvousetletou historií, je symbolickým místem setkávání věřících, turistů, muzikantů či sáňkařů. Přednášející: Květoslav Growka. Vstup volný.

KINO**čtvrtek 4/118:00****AQUAMAN A ZTRACENÉ KRÁLOVSTVÍ**

dabing / 117 min / fantasy / USA, 2023 / do 12 let nevhodný

pátek 5/116:30**WONKA**

dabing / 116 min / rodinný / USA, 2023 / mládeži přístupný

pátek 5/119:30**LÍTÁ V TOM**

česká verze / 90 min / romantická komedie / Česko, 2023 / do 12 let nevhodný

sobota 6/116:30**PŘÁNÍ**

dabing / 95 min / animovaný / USA, 2023 / mládeži přístupný

sobota 6/119:30**JEDEME NA TEAMBUILDING**

česká verze / 105 min / komedie / Slovensko, Česko, 2023 / do 12 let nevhodný

neděle 7/115:00**PTÁCI STĚHOVAVÍ**

dabing / 92 min / animovaný / USA, 2023 / mládeži přístupný

středa 10/119:30**CARAVAGGIŮV STÍN**

FILMOVÝ KLUB / titulky / 150 min / historický, životopisný / Itálie, Francie, 2022 / od 15+

čtvrtek 11/118:00**AQUAMAN A ZTRACENÉ KRÁLOVSTVÍ**

titulky / 117 min / fantasy / USA, 2023 / od 12+

sobota 13/116:30**MĚDOVÝ VÁNOCE**

dabing / 80 min / rodinný / Norsko, 2023 / mládeži přístupný

sobota 13/119:30**JEDEME NA TEAMBUILDING**

česká verze / 105 min / komedie / Slovensko, Česko, 2023 / do 12 let nevhodný

neděle 14/1 15:00

MLSNÉ MEDVĚDÍ PŘÍBĚHY: NA PÓL!

dabing / 62 min / animovaný / Česko, 2023 / mládeži přístupný

sobota 20/1 19:30

ARISTOKRATKA VE VARU

česká verze / 99 min / komedie / Česko, 2023 / mládeži přístupný

pátek 26/1 18:00

CHLAPEC A VOLAVKA

dabing / 125 min / animovaný, fantasy / Japonsko, 2023 / mládeži přístupný

čtvrtek 18/1 18:00

BALKAN TRIP + BESEDA S AUTORY FILMU

česká verze / 120 min / dokumentární / Česko, 2023 / mládeži přístupný

neděle 21/1 15:00

MÁŠA A MEDVĚD – DVOJITÁ ZÁBAVA

dabing / 76 min / animovaný / Rusko, 2023 / mládeži přístupný

sobota 27/1 19:30

DOGMAN

titulky / 113 min / drama, thriller / USA, 2023 / do 15 let nepřístupný

pátek 19/1 10:00

JAK PŘEŽÍT SVĚHO MUŽE

SENIOR KLUB / česká verze / 91 min / romantická komedie / Česko, 2023 / do 12 let nevhodný

středa 24/1 19:30

KARAOKE BLUES

FILMOVÝ KLUB / titulky / 81 min / komedie, drama / Finsko, Německo, 2023 / do 12 let nevhodný

neděle 28/1 15:00

VYNÁLEZCE

dabing / 100 min / animovaný / mezinárodní koprodukce, 2023 / mládeži přístupný

pátek 19/1 18:00

ARISTOKRATKA VE VARU

DÁMSKÁ JÍZDA / česká verze / 99 min / komedie / Česko, 2023 / mládeži přístupný

čtvrtek 25/1 18:00

KARLOS

česká verze / 90 min / sportovní, dokumentární / Česko, Velká Británie, 2023 / do 15 let nepřístupný

sobota 20/1 16:30

WONKA

dabing / 116 min / rodinný / USA, 2023

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Výhodnější divadelní předplatné i v novém roce

Divadelní předplatné vstupuje do druhé třetiny a v novém roce jsou připravena ještě čtyři představení. Stále se můžete přidat a zajistit si tak výhodnější vstupné. Abonentka je přenosná a zároveň máte zvýhodněn i vstup na celý program 26. ročníku přehlídky Divadelní žatva.

V sobotu 27. ledna v 17:00 uvedeme komedii *Manželský čtyřúhelník na horách*. Setkáte se s osudy čtveřice, která řeší každodenní vtipné situace. V hlavních rolích uvidíte Ivanu Jirešovou, Danu Homolovou, Martiňá Sittu a Vladimíra Kratinu.

V únoru prkna Divadla Petra Bezruče pořádně rozparádí *Fat cabaret aneb Lásky, strach a zen nekonfekčních žen* olomouckého Divadla Tramtarie. Dobrodružná a krutě vtipná plavba na vlnách nekoneč-

ných diet, nesplněných novoročních předsevzetí, módních trendů i mindráků z hodin tělocviku. Co probíhá v mysli a fantazii žen, které sledují svůj odraz v zrcadle? Sbor mořských panen zatančí Macarenu, na retro večírku ve stylu devadesátých let se setkají s finalistkami Miss ČR a možná přijde i Karl Lagerfeld. A snad doplují až ke smíření se sebou, s vlastním tělem a k upřímnému smíchu nad tím vším...

Chodíte na školní srazy? Tak to možná prožíváte podobné pocity jako protagonisté našeho dubnového představení *Třídní sraz*. Jde o novinku pražského Divadla Arturna a během představení zazní hity 80. a 90. let. V hlavních rolích uvidíte Martina Poštu nebo Romana Štolpu.

Hned o týden později, tedy 5. května, je na programu inscenace *Zatroleno*. Divadlo na cucky si jako motiv vzalo reálnou jesenickou

kauzu o zavedení 5G sítě, kdy mezi obyvateli následně vznikla vlna dezinformací, konspirací a hoaxů. Příběh *Zatroleno* nabírá sci-fi rozměr a zkoumá, kam až je člověk hypoteticky schopen ze strachu zajít.

Balíček představení si můžete zakoupit on-line přes prodejní systém MKZ Jeseník na www.mkzjes.cz nebo na prodejních místech. Těšíme se na vás v novém roce 2024 a přeje mnoho kulturních zážitků.

MKZ Jeseník

Do Jeseníku se vrací LiStOVáNí.cz: STOP

Cyklus scénických čtení aneb knížky na jevišti, napříč republikou známý projekt LiStOVáNí Lukáše Hejlíka se vrací do Jeseníku. Přiváží s sebou knihu *STOP* aneb *Světové tažení ochmelky Poláčka* z Prahy do Ohňové země, a dokonce přiveze i autora knihy Tomáše Poláčka.

Tomáš Poláček stopnul 250 aut povětšinou nevalné úrovně, aby se dostal přes Sibiř, Aljašku, nebezpečnou Střední Ameriku nebo peruánskou poušť až do střediska Ushuaia v Ohňové zemi – nejjižnějšího města světa. „V mexickém kamionu jsme šňupali bílý prášek, v Jižní Americe žvýkali koku, ilegálně jsem překračoval hranice mezi středoamerickými státy,“ vysvětluje Poláček, který stopoval více než dvacet let a dojel mj. z Prahy na olympiádu do Pekingu. *LiStOVáNí* proběhne v pondělí 29. ledna v 16:00 v knihovně, cena vstupenky je 100 Kč, v den konání 150 Kč. Kapacita sálu je omezena.

MKZ Jeseník

NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ S PŘÍPITKEM

2024

PONDĚLÍ | 1 | 1 | 2024 | 18:00

MASARYKOVO NÁMĚSTÍ JESENÍK
VSTUP VOLNÝ

MKZ JESENÍK
WWW.MKZJES.CZ

Jeseník
Město v zelené přírodě

Dokonalý partner a ideální vztah? Dejte si dobrý pozor na to, co si přejete.

AUTOR KOMEDIE: NORM FOSTER
PŘEKLAD: MARTIN FAHRNER
PRODUKCE: ROZÁLE VIZNEROVÁ
REŽIE: MARTIN VONDRA
DRAMATURGIE: KRISTÝNA ČEPKOVÁ
SCÉNA: TEREZA VIZNEROVÁ
HOŠŤKY: ARIANESKA PATA GLDAR
VÝPRAVA: ZBYNĚK SIMOŠOV

HRAJE: ONDŘEJ VOLEJNÍK
ADRIÁN JASTRABAN
DIANA ŠOLTYSOVÁ

fantastická žena

STŘEDA | 10 | 1 | 2024 | 19:00

DIVADLO PETRA BEZRUČE JESENÍK

VSTUPNÉ Dospělí 350 Kč | 400 Kč
Studenti a senioři 300 Kč | 350 Kč
Předprodej | Den konání

MKZ JESENÍK
WWW.MKZJES.CZ

KONCERT ZA OPONOU

MORE DNÍ

+ SUPPORT ČERNÝ TESÁK

PÁTEK | 12 | 1 | 2024 | 20:00

DIVADLO PETRA BEZRUČE JESENÍK

VSTUPNÉ 180 Kč | 250 Kč
Předprodej | Den konání

MKZ JESENÍK
WWW.MKZJES.CZ

for Schubert

KLAVÍRNÍ KONCERT & PÍŠNOVÝ RECITÁL

KONCERT K 227. VÝROČÍ NAROZENÍ FRANCE SCHUBERTA

KLAVÍRNÍ DUO - INNA ASLAMAS A EMA JEDLIČKA GOGOVÁ ZPĚV - VIERA GULÁZSI-MAŇÁŠKOVÁ, SOPRÁN

NEDELE | 28 | 1 | 2024 | 16:00

KAPLE JESENÍK

VSTUPNÉ Dospělí 350 Kč | 400 Kč
Studenti a senioři 300 Kč | 350 Kč
Předprodej | Den konání

MKZ JESENÍK
WWW.MKZJES.CZ

Co vypráví urbář jesenického panství (I.)

Představujeme vám nový dvanáctidílný seriál. V něm prozkoumáme, co vypráví urbář jesenického panství z roku 1689, nejstarší dochovaný popis města a okolí. Připravit se můžete na čtení o zámku, kostele, pivovarnictví a dalších aspektech jesenické historie.

Život někdejších obyvatel městečka Jeseníku, v drtivé většině poddaných, byl zcela svázán se svou vrchností a zeměpánem – vratislavským biskupem. Tento vztah byl vybudován již při vzniku samotného města v 2. polovině 13. století a trval až do roku 1848, kdy zanikl feudalismus a s ním i velice úzké pouto poddaného obyvatelstva k reálnému držiteli veškerého pozemkového majetku, vrchnosti. Tou nemusel být jen šlechtic, tradiční a tradovaný kníže pán, ale i města, kláštery nebo, jak tomu bylo na Jesenicku, vysocí církevní hodnostáři sídlící ve Vratislavi, dnešní Wrocław. Jim patřilo celé slezské knížectví s hlavním městem Nysou, v jehož podhůří se krčilo drobné, ale důležité panství s desíti vesnicemi a Jeseníkem v jeho středu. Protože celý feudální systém byl ještě zamotanější, vlastník půdy mohl, pokud se zadlužil, tak i často musel své pozemky prodat, pronajmout nebo dát do zástavy spolu se všemi jeho obyvateli. Vzniká tím složitá soustava takzvaných manů (leníků), kteří byli uživateli daného území, ale stále zůstávali v podřízeném postavení vůči zeměpánovi, vratislavskému biskupovi, kterému byli vázáni poslušností a vojenskou pomocí. Tento systém se pro naše město a jeho nejbližší okolí mění v 16. století, kdy jednak biskup vykupuje jesenické panství, čímž se stává jeho jediným držitelem s přímou správou,

a také sám na svém panství začíná podnikat ve vlastních provozech, jako byly výnosné pivovary, mlýny a hamry. Aby bylo možné vlastní příjmy a výnosy panství spolu s platbami poddaných dobře kontrolovat, musely vzniknout příslušné úřady se školenými a mnohdy nikterak bezvýznamnými úředníky. Ve středu dominia proto sídlila vrchnostenská kancelář – hejtmanství, místní správní, hospodářské a soudní centrum, které se nacházelo na jesenickém zámku, tedy Vodní tvrzi. V čele hejtmanství stál hejtman, který byl prodlouženou rukou biskupské správy a ručil za její vedení.

Naše město, naše panství

Vsi Bukovice, Adolfovice, Domašov, Lipová, Česká Ves, Písečná, Široký Brod, (Studený) Zejř, bývalé samostatné statky Supíkovice a Mikulovice, a svobodné horní město Jeseník, tehdy nazývaný Freywalde, tak vypadalo jesenické panství v roce 1689, kdy spatřil světlo světa jeho urbář, jeden z nejvýznamnějších pramenů pro dějiny Jeseníku, který se dodnes dochoval, s vůbec nejstarším popisem města a jeho okolí. Obecně je urbář písemným soupisem všech poddanských povinností z daného panství. Do něj byly pečlivě zapsány finanční a pracovní závazky všech obyvatel plynoucí z jejich pronajaté půdy a povinnosti samotného Jeseníku,

jeho měšťanů a řemeslníků. Rozsah a výše dávek byly odstupňovány podle velikosti usedlosti a polnosti, zohledňována byla i jejich výtěžnost. Tato činže, tedy jakési nájemné, byla splácena většinou v penězích, daňová povinnost mohla mít i formu v naturáliích, jako byly slepice, vajčka a obilniny. Výběr činží probíhal většinou dvakrát ročně a za jeho zdárný průběh zodpovídal ve městě fojt (rychtář) nebo na vesnici šoltys.

Krajina především

V úvodu urbáře jeho autor, biskupský písař a úředník vrchnostenské kanceláře, Ferdinand Müller popisuje panství, správu města, farnost, místní školu a chudobinec a pochopitelně i vrchnostenské dvory s podniky. Takový zevrubný popis panství ovšem nebyl pro psaní urbářů zcela pravidlem a můžeme tedy Müllerovi za unikátní popis města jen poděkovat. Písař se nejprve zabývá krajinou, lesy a zvěří. Pochopitelně, to vrchnost zajímalo nejvíce. Panství Jeseník bylo pro šlechtu důležité právě pro své přírodní bohatství, jeho koupě za nemalé peníze se zkrátka musela rentovat. Pohledem z okna Vodní tvrze, kde měl svou kancelář, Müller konstatuje, že hory jsou okázale velké, ve velkém množství oplývající rozličnými krásnými dřevinami. A jmenuje především smrky, jedle, javory,

buky, duby, břízy a olše. Pro panskou kuchyni a zábavu v těchto lesích žili jeleni, medvědi, rysí, srnci, vlci, lišky, kuny, zajáci, divocí tetřevi, jeřábci a divocí holubi. Písař dále podotýká, že je zde málo černé zvěře, protože ta nemá při každoroční výšce sněhové pokrývky v zimě dostatek potravy.

Naši milí sousedé

Pro úplnost jsou v úvodu také vyjmenována sousední panství, která byla v rukou nižší a vyšší šlechty. Hranice zemské, tedy Slezska a Moravy, tvořilo horské pásmo. Jako nejbližší soused je jmenován Jan Karel Klinkovský, majitel ondřejovického panství. Klinkovský Ondřejovice zakoupil roku 1671 za 24 tisíc tolarů, statek nepěkně zadlužil, a tak byla jeho věřiteli na Ondřejovice vložena nucená správa, která trvala až do jeho smrti v roce 1697. Urbář dále hovoří o hraběti Trautmannsdorfovi, majiteli Hradce, tehdy spojeného se statkem Bělá (dnes Biala Nyska v Polsku), který jej zakoupil v roce 1653. Sousedé na moravské straně byli známí Žerotínové z losinsko-loučenské větve, na jejichž rozsáhlé dominium navazovalo panství Branná patřící knížeti Janu Adamovi z Lichtenštejna.

(pokračování příště)

Michaela Neubauerová,

Státní okresní archiv Jeseník

V Jeseníku odpočívá přímý potomek J. A. Komenského

Jedná se o vcelku nenápadný a lehce přehlédnutelný dvojhrob v horní části hřbitova. Na rozměrné žulové desce, ukrývající se ve stínu staré lípy, jsou černou barvou zvýrazněna jména Franz Wollenhaupt a Franziska Wollenhaupt. O prvním jmenovaném náhrobek ještě prozradí, že se jedná o lesmistra ve výslužbě. Nebýt ale vlastivědné literatury, naší pozornosti by uniklo to nejzajímavější – že mu v žilách kolovala krev zakladatele moderní pedagogiky.

Jan Amos Komenský byl třikrát ženatý. První manželka Magdalena, zábřežská rodačka, podlehla spolu se dvěma syny morové epidemii, manželství se třetí ženou Janou Gajusovou zůstalo bezdětné. Jediné Komenského potomstvo tak pochází z jeho druhého manželství – s Marií Dorotou vychoval čtyři děti, z nichž dcera Alžběta měla se svým mužem, významným českobratrským biskupem, šest dětí. Právě z této linie vzešel, přesně sedm pokolení po Učiteli národů, Franz Wollenhaupt, narozený 21. února 1857 v Prudniku, tehdy ještě pruském Neustadtu.

Z námořníka lesníkem

Mladý Franz, syn váženého prud-

nického lékaře, měl od dětství neklidnou a zvědavou povahu, snad dědictví po slavném předkovi. Jinak by se jen stěží stal v pouhých šestnácti letech námořníkem. Širé oceány a moře brázdil na své domovské obchodní lodi celých šest let, než roku 1878 ztroskotal u břehů jižní Brazílie a jen o vlásek unikl smrti. Po tomto zážitku se rozhodl vrátit na pevnou zem. Přes New York se následujícího roku přeplavil do Štětína a po absolvování vojenské služby vyměnil původní modrý šat mořských vlků za zelenou uniformu – vystudoval lesnickou akademii. Roku 1885

se oženil s Franziskou Güntherovou a stal se nadlesním u knížete Hatzfelda v Hranicích, kde k prvním synovi Eberhardovi přibyli další tři sourozenci.

Roku 1913 Wollenhaupt služebně přesídlil do Ondřejovic, aby pečoval o lesní porosty hraběte Rudziňského. První světová válka připravila stárnoucí manžele o oba syny. Z tesknoty je vytrhával vnuk Horst, který byl u svých prarodičů, od roku 1922 bydlící v Jeseníku, na vychování (padl za druhé světové války). Franz Wollenhaupt zemřel 12. listopadu 1930, jeho žena jej následovala o pět let později.

Ctitel odkazu slavného předka

Lesmistr Wollenhaupt byl na svůj původ patřičně hrdý. Nejenže byl praktikujícím evangelíkem a svého druhého syna pojmenoval Gero Comenius, ale výzkumu rodinné historie věnoval v podstatě všechny volný čas. Vedle cestování po místech spojených s Komenského životem např. sestavil podrobný rodokmen, díky němuž se současným kmeniologům dostává do rukou výborný zdroj poznání rodinné historie jednoho z nejvýznamnějších Čechů v dějinách.

Matěj Matela,

Vlastivědné muzeum Jeseník

Maturitní obory

- Masér ve zdravotnictví
- Mechanizace a služby (stipendium, odpadové hospodářství)
- Uměleckořemeslné zpracování kovů

Nástavbové studium

- Podnikání (denní, večerní)

Obory s výučním listem

Gastronomie a potravinářství

- Cukrář
- Pekař (stipendium)
- Kuchař-číšník
- Řezník-uzenář (stipendium)

Farmářství

- Výrobce kožedělného zboží-sedlář (stipendium)
- Zemědělec-farmář (stipendium)
- Včelař (zkrácené st. denní)
- Zahradník (stipendium)
- Opravář zemědělských strojů
- Jezdec a chovatel koní
- Podkovář a zemědělský kovář (stipendium)
- Umělecký kovář a zámečník, pasíř (stipendium)

 +420 584 411 171, +420 584 487 709
info@sosjesenik.cz | U Jatek 916/8, 790 01 Jeseník | www.sosjesenik.cz

RV2301955/03

Volkswagen výhodně? Na splátky rozhodně!

Akční nabídka
Caddy a Multivan

Zvýhodnění až **240 000 Kč**

Vyobrazené vozy mohou obsahovat prvky příplatkové výbavy. Kombinovaná spotřeba a emise modelů Caddy a Multivan: 39-203 g CO₂/km a 1,7-9,0 l / 100 km.

Užitkové vozy

Autorizovaný prodejce Volkswagen

FORTEX - AGS, a.s.

Jílová 1550/1, 787 01 Šumperk, tel.: 583 301 511,
www.fortexauto.cz, e-mail: autosalon@fortex-ags.cz

RV2302203/02

Řetězárna a.s.[®]

PF 2024

Děkujeme našim
zaměstnancům
za odvedenou práci
v roce 2023 a přejeme
klidné prožití
svátků vánočních
a hodně radosti
do nového roku 2024

Informace:

- V roce 2024 oslaví Řetězárna 130 let své existence
- Řetězárna vyhrála 1. cenu hejtmana Olomouckého kraje za společenskou odpovědnost za rok 2022
- Další zlepšení pracovních podmínek pro zaměstnance jsou součástí již uzavřené Kolektivní smlouvy na rok 2024

130 LET

1894 - 2024

RV2300672/01

Kouzlo zimy v Jeseníkách

Zimní Jeseníky jsou úchvatné! Sníh a mráz dokáže v krajině vyčarovat nejrozmanitější tvary a obrazy. Vyrazte objevovat zasněženou krajinu třeba na běžkách, nebo skialpech. Jeseníky vás určitě nezklamou!

Jdeme na běžky

Než vyrazíte do terénu, zkontrolujte stav bílých stop v Jeseníkách na portálu www.jdemenabezky.cz. Najdete zde nejen aktuální stav tras, průjezdy roleb, ale i tipy od rolbařů a běžkařů.

Kam na běžkách v Branné a okolí

Malebná horská obec Branná s renesančním zámek Kolštejn (dnes historický hotel) a památkově ceněným kostelem sv. Michala ze 17. stol. na vás dýchne tou správnou zimní atmosférou. Nejen že zde můžete ochutnat místní delikatesu máslové trubičky, zrelaxovat se v místním vyhlášeném wellness centru a osvěžit se pivem z minipivovaru Kolštejn, ale také si zde zalyžujete v zimním areálu Proskil Branná nebo zaběhnete na stroje udržovaných trasách. Do Branné se pohodlně dostanete také vlakem z Jeseníku.

► **Branná – Ostružná:** lehká trasa vedoucí od železniční zastávky podél říčky Branná do Ostružné vhodná pro začátečníky nebo rodiny s dětmi (délka trasy cca 5 km).

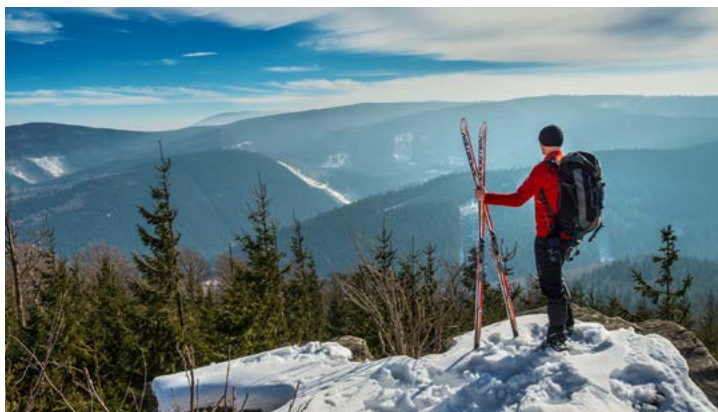

Foto: archiv Jeseníky-sdružení cestovního ruchu

► **Okruh Kronfelzov:** spíše obtížnější okruh začíná a končí nad skiareálem Branná, vede po loukách a nabízí fantastické výhledy na hřebeny Jeseníků. Zajímavostí poblíž trasy jsou vyhlídkové místo Šléglov nebo dělostřelecké bunkry (délka okruhu cca 12 km).

► **Branná – Staré město:** středně těžká, mírně zvlněná trasa s dlouhým závěrečným sjezdem do Starého města. Zajímavost na trase je vyhlídka z radnice ve Starém městě (délka trasy 7 km, začátek trasy skiareál Branná).

► **Branná – Ramzová:** středně těžká trasa, na níž potkáte pěchotní sruby a známý skiareál Ramzová s lanovkou na Šerák (délka trasy 7 km, začátek trasy autobusová zastávka železniční stanice).

Skialpy v Jeseníkách

Stále populárnější skialpinismus je spojen s volností, svobodou pohybu a dostanete se díky němu na krásná odlehlá místa. Jeseníky nabízejí mnoho tras, výhledů a zajímavých sjezdů. Trasy lze plánovat a kombinovat podle fyzických

sil a sněhových podmínek. Důležité je sledovat stav lavinových polí v Jeseníkách, aktuální předpověď a výstrahu najdete na webu horské služby. K oblíbeným panoramatickým vycházkám na skialpech patří např.:

► **Vyhlídková hřebenová trasa Vozka.** Červenohorské sedlo (ČHS) – Vřesová studánka – sedlo Trojmezí – Vozka a odtud sjezd údolím Hučivé Desné k lyžařskému areálu Kouty. Další alternativou je pokračovat z Vozky dále na Keprník, k chatě Jiřího na Šeráku a poté sjet do skiareálu Ramzová. Na ČHS můžete vyrazit skibusem z Jeseníku, na Ramzovou vlakem z Jeseníku.

► **Trasa z Červenohorského sedla (ČHS) přes Malý Jezerník na Praděd.** Z ČHS stoupají upravované stopy jesenické magistrály k horské chatě Švýcarna a dále na Praděd. Za vhodných podmínek lze z magistrály uhnout na alternativní červenou hřebenovku, kde mnoho lidí nepotkáte. Trasa, která je vhodná i pro sněžnice, vede přes Výrovku, Malý Jezerník a ústí v sedle Velký Jezerník pod Švýcarnou.

TIC Jeseník

SKIBUSEM ROVNOU DO BÍLÉ STOPY

SKIBUS je určen pro milovníky zimy, zimních sportů a především bílé stopy. Ti se díky němu pohodlně dostanou do vrcholových partií Jeseníků a mohou si tak užít nádherné výhledy z jesenické lyžařské magistrály.

Červenohorské sedlo patří mezi nejnavštěvovanější lyžařské lokality a zároveň patří mezi páteřní komunikace mezi Moravou a Slezskem. V zimních měsících se zde o víkendu jen těžko hledá volné parkovací místo. SKIBUS je tak ideálním řešením jak si bezstarostně užít zimní radovánky.

SKIBUS vyváží o víkendu turisty a návštěvníky z Jeseníka a Šumperska na Červenohorské Sedlo. Lze si tak pohodlně naplánovat svůj výlet a odpoledne se vrátit SKIBUSEM zpět. Všechny spoje jsou uvedeny v systému IDOS a provozovány zaběhnutou společností ARRIVA v rámci běžných linek.

Skvělou zprávou je i přímá návaznost na dopravní spoje. Například přímý vlak z Olomouce do Kout nad Desnou vyjíždí v 7:33 a díky návaznosti spojů můžete být ve stopě již v 9:25.

SPOJE JEZDÍ
KAŽDÝ VÍKEND
OD 6. 1. DO 10. 3. 2024

PARTNER
BĚŽECKÉHO LYŽOVÁNÍ
V JESENÍKÁCH

Hvězda v Jeseníku opět zazářila. Světelnou instalaci vytvořil v roce 2020 přímo pro Jeseník umělec Richard Loskot, dílo vzniklo ve spolupráci s místním Alternativním truhlářstvím a při pohledu dovnitř odhaluje složitý hvězdný útvar vytvořený optickou hrou soustavy zrcadel s jedním ze světelných paprsků, tzv. ochranovskou hvězdou.

Město pořídilo seniorům hudební nástroje. V klubu se pravidelně schází například pěvecký soubor JESEN, pořádají se zde taneční odpoledne a také bývalí učitelé mají chuť si občas zahrát na piano. Seniori se tak nově mohou těšit z elektrického klavíru, dvou sad orfových nástrojů, mikrofonu a zvukařského mixážního pultu.

Rodiče zpět do lavic aneb Den otevřených dveří. V úterý 22. listopadu si žáci pátých ročníků vyzkoušeli, jak probíhá výuka na druhém stupni. Na pomoc si vzali své rodiče, kteří tak měli možnost zavzpomínat na svá studentská léta a vrátit se na chvíli zpět do lavic. Výuky se zhostili pod vedením svých vyučujících žáci osmých a devátých ročníků, díky čemuž pro své mladší spolužáky a jejich rodiče připravili nezapomenutelný zážitek. Foto: ZŠ Jeseník

Strašidelná škola. V listopadu byla budova Nábřežní ZŠ Jeseník plná masek a kostýmů. Žáci školního parlamentu si v čele s hlavními organizátory Helou a Markem z 9. A nachystali pro spolužáky z druhého stupně povedenou akci Strašidelná škola. Nápaditá stanoviště si nachystali žáci a učitelé 9. A, 9. B, 7. A a mix 8. a 9. C a garant akce školní klub. Foto: ZŠ Jeseník

Uspávání broučků. V areálu DUHY se sešly rodiny s dětmi, které měly na cestu připravené krásné a nápadité lampiony. Děti se s rodiči i prarodiči vydali na lampionový průvod podle světýlek. Děti musely splnit po cestě několik úkolů a posbírat broučky. Na konci naší cesty jsme odemkli zahradu DUHY stříbrným klíčem, broučkům zazpívali ukolébavku a uložili je do hromady listů, aby se jim dobře spalo a přechkali zimu. Foto: SVČ DUHA Jeseník

Spolupráce na výsadbě stromů v Bukovicích. Na jeseníckém hřbitově v Bukovicích vysadily děti z 8. třídy Základní školy Jeseník spolu se zahradní architektkou Vlastou Hábovou a pracovníky Technických služeb Jeseník dvanáct habrů. Děti si tak prakticky vyzkoušely, jaké je to starat se o stromy. Akce byla finančně podpořena nadací ČEZ.

Jesenické prameny jako téma pro Akademii věd ČR

Pavel Horák a Filip Herza z Akademie věd ČR v posledních dvou letech poznávali Jesenicko, a to především prostřednictvím tématu pramenářství. Zjištěné poznatky zpracovávají v jedné z kapitol v připravované publikaci o nových trendech ve výzkumu kulturního a přírodního dědictví na příkladu bývalých Sudet. Co se o nás dozvěděli? O tom jsme si povídali v našem rozhovoru.

Pánové, o Jesenicku i dalších oblastech Sudet se mluví jako o vykořeněném území. Jak vnímáte v tom Jesenicko vy, kteří jste jej mohli dva roky pozorovat?

FH: Ta nálepka se stále používá pro popis oblasti tzv. Sudet. Při bližším zkoumání se ale ukazuje, že někdejší Sudety jsou ohromně rozmanité, a že někde je to právě naopak. Na Jesenicku jsme narazili na spoustu lokálních patriotů. Je pravda, že jsme šli cíleně za lidmi, kteří se tu v něčem angažují, takže naše vnímání může být zkreslené. Když to ale srovnám s tím, co jsem viděl jinde, pořád mi z toho vychází, že lidé tu mají velmi pevný vztah k místu, kde žijí, a že se o region snaží intenzivně pečovat. Je vidět, že to tu máte rádi! Vskak se přece tady u vás říká, že „Koho Bůh miluje, tomu dovolil žít v Jeseníkách“.

PH: Ano, ten jesenický lokální patriotismus by opravdu mohl být dán za příklad i jiným regionům a krajům. Například středoevropská města a městečka do určité míry vypadají jako jeden velký hotel, kam lidé odjíždí z pražských kanceláří přespávat a nestačí kvůli tomu vnímat, co se kolem nich děje. Možná, že spíš to jsou ta místa vykořenění.

Když jste Jesenicko poznali, bylo takové, jak jste očekávali, nebo bylo v mnohém jiné?

PH: Já jsem Jesenicko poznal už před lety díky známosti, kterou jsem tu měl. Už tehdy mi to tu ucarovalo. Asi i tím, jak je to prostě trochu mimo, na okraji za horami.

FH: Jeseníky byly pro mě velká neznámá. V okruhu mých přátel se o Jeseníkách, a především Rychlebských horách, mluvívalo jako o poslední divočině v ČR. To byl i důvod, proč mě to sem tolik táhlo. Na internetu jsem zaznamenal aktivity festivalu Im Zentrum a místních Brontosaurů. Netušil jsem ale, že zajímavých a inspirativních lidí, kteří dělají něco pro druhé a pro své okolí, tu bude ještě daleko víc.

Přes dvacet let funguje na Jesenicku Program správců drobných památek. Jak přispívá k propojení obyvatel s regionem?

PH: Náš dojem je, že program fun-

guje. Z našeho výzkumu vyplývá, že člověk získává vztah k nějakému místu nebo regionu tím, že tam něco prožije. Z tohoto hlediska program takovouto vizi naplňuje.

FH: Samozřejmě tu je skupina lidí, která se pramenům věnuje intenzivně, ale je vidět, že téma rezonuje i mezi místními, kteří se v péči o prameny osobně neangažují. Vidíme, že lidé vnímají místní prameny jako něco opravdu unikátního, co jinde není.

PH: Další potenciál vidíme například ve větším zapojení studentů středních a základních škol, kteří mohou k pramenům přivést své rodiče a z nich se pak třeba můžou stát noví správci či patroni dosud nepečovaných míst. Z rozhovorů v místních školách vyplynulo, že se nápad líbí i zdejšími učiteli a že se kultivaci lokálního patriotismu sami intenzivně věnují.

FH: A potenciál je samozřejmě také v turismu, respektive v budování širší komunity přátel Jesenicku, kteří se sem třeba budou rádi pravidelně vracet. Jesenické prameny a lázně zkrátka táhnou i lidi odjinud, a to je pro region také důležité. Takový udržitelný kultivovaný turismus.

Filip Herza a Pavel Horák při objevování historie narazili také na moderní prvky v jesenické krajině. Foto: Pavel Horák

Za poslední dva roky jste absolvovali 28 rozhovorů. Byla mezi nimi také jména jako Lukáš Abt, Tomáš Hradil, Jiří Glabazňa nebo Ondřej Truneček. Jaký přínos mají tyto osobnosti pro rozvoj tématu pramenů?

FH: Aktivity každého z nich jsou svým způsobem zásadní. Každý z nich to pojímá trochu jinak, ale vidíme, že se mezi sebou na spoustě věcí shodnou, zejména na důležitosti posilování vztahu lidí k přírodě i regionu.

PH: V našem výzkumu nám vychází, jak krátkozraké je přemýšlet o dědictví v kategoriích „přírodní“ versus „kulturní“. Jesenické prameny jsou oboje, resp. jsou výsledkem dialogu mezi přírodou a lidskou činností. Zároveň se prostřednictvím aktivit pramenářů znovu objevují zapomenuté historické příběhy, které mají potenciál inspirovat nás v současnosti, možná nás i nějakým způsobem léčit, jak tvrdí někteří z nich. Pro některé má péče o prameny a krajinu i hlubší duchovní rozměr, což může oslovit celou řadu lidí, kteří třeba uvažují o nějaké ekologické spiritualitě.

Od roku 2018 funguje Rada pramenů, neformální sdružení maji-

Mgr. Pavel HORÁK, Ph.D., se zabývá studiem alternativního náboženství, ale také lidovými zvyky či kulturní a sociální antropologií.

Mgr. Filip HERZA, Ph.D., se zabývá moderními dějinami, vztahem Čechů a Němců v pohraničí, ale také dějinami vědy a populární kultury.

telů památek a zástupců odborné veřejnosti. V posledních letech vytvořili web mapující jesenické prameny, pořádají Den pramenů, přednášky ve školách a další aktivity. Jak vnímáte roli této instituce?

PH: Když jsme zjistili, že existuje Rada pramenů, přišlo nám to jako extrémně zajímavé, a to nejen jejím posláním, ale i formou a způsobem, jakým funguje. Jde totiž o velmi různé subjekty, pro které nemusí vždy být jednoduché najít společnou řeč a zároveň dodržet všechny právní a jiné limity, vyplývající z různých povahy těchto institucí. Ukázalo se nám, jak důležité jsou neformální dohody a vůle všech zúčastněných táhnout za jeden provaz.

FH: Jinak samotná činnost Rady je podle nás zajímavě organizovaná a dobře konvenuje s vizí lokálního patriotismu, který řada místních prosazuje. Z odborného hlediska se ukazuje, že je to krok správným směrem, pokud chce člověk budovat vztah místních k Jesenicku a zamezit tak vyliďování regionu.

Co si z Jesenicka odnášíte? Na co budete vzpomínat?

PH: Fascinuje mě zapálenost místních, s jakou se angažují v aktivitách péče o místo, kde žijí, a to i když se nejedná o vlastní majetek.

FH: Také vzpomínám na úžasné lidi s velkým západem pro věc, se kterými byla radost spolupracovat. Vnímám v tom i komunitní rozměr celé věci, protože starat se o okolí je svým způsobem i péče o komunitu, stejně jako i péče o sebe – a to je v dnešní nelehké době velmi důležité.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek